

اشارہ یہ ماہنامہ "حکمت قرآن"

جنوری ۲۰۰۲ء تا سبتمبر ۲۰۰۳ء (جلد ۲۱، ۲۲)

مرتب: طارق اسماعیل ملک

مطالعہ قرآن حکیم

اسرارِ احمد، ڈاکٹر

منتخب نصاب کے سلسلہ وار دروس:

اہل ایمان کے لئے احتلاء و امتحان سے گزرنا لازمی ہے (سورہ الحکیم۔ درس ۲۱)	جنوری ۲۰۰۲ء ص ۲
اہل ایمان کے لئے احتلاء و امتحان سے گزرنا لازمی ہے (سورہ الحکیم۔ درس ۲۲)	فروری ۲۰۰۲ء ص ۲
سیرت طیبہ میں صبر و مصابرت کے مقابل ادوار (سورہ الکھف۔ درس ۲۲)	مارچ ۲۰۰۲ء ص ۲
مدنی دور کے آغاز میں اہل ایمان کو پہلی تنبیہ (سورہ البقرۃ۔ درس ۲۲)	مئی ۲۰۰۲ء ص ۲
نبی اکرم ﷺ کی حیات طیبہ میں مقابل فی نبیل اللہ یا سلسلہ غزوات کا آغاز (درس ۲۳)	جون ۲۰۰۲ء ص ۲
نصرت و فتح کا نقطہ آغاز "صلح حدیبیہ" (سورہ الفتح۔ درس ۲۵)	جولائی ۲۰۰۲ء ص ۲
امت مسلم سے خطاب کے ضمن میں قرآن حکیم کی جامع ترین سورت	
ام المؤمنین: سورۃ الحمدید (درس ۲۶/۱)	اکتوبر ۲۰۰۲ء ص ۲
ام المؤمنین: سورۃ الحمدید (درس ۲۶/۱)	جنوری ۲۰۰۳ء ص ۲
ام المؤمنین: سورۃ الحمدید (درس ۲۶/۲)	اپریل ۲۰۰۳ء ص ۲
ام المؤمنین: سورۃ الحمدید (درس ۲۶/۲)	مئی ۲۰۰۳ء ص ۲
ام المؤمنین: سورۃ الحمدید (درس ۲۶/۳)	جولائی ۲۰۰۳ء ص ۲
ام المؤمنین: سورۃ الحمدید (درس ۲۶/۴)	اگست ۲۰۰۳ء ص ۲
ام المؤمنین: سورۃ الحمدید (درس ۲۶/۵)	ستمبر ۲۰۰۳ء ص ۲
ام المؤمنین: سورۃ الحمدید (درس ۲۶/۶)	اکتوبر ۲۰۰۳ء ص ۲
ام المؤمنین: سورۃ الحمدید (درس ۲۶/۷)	دسمبر ۲۰۰۳ء ص ۲

دیگر دروس و خطابات:

- مروجه قرآن خوانی ..... شرعی حیثیت اور تاریخی پس منظر
عبداللہ بن عباس، قربانی اور فلسفہ حیات
وحدت ادیان کا باطل تصور (سورہ البقرۃ کی آیت ۶۲ کی آژمیں)
- احمد اقبال قاسمی
نظم قرآن: تاریخ و تھائی
سلیمان ندوی سید
مکرات القرآن، یعنی قرآن مجید میں مکرر آیتیں کیوں ہیں؟
عاکف سعید حافظ
ایمان اور اس کے ثمرات و مضرات (سورۃ العجائب)
فرحت عزیز
آداب تلاوت قرآن
محمد آصف احسان عبدالباقي
قرآن حکیم اور ہم
محمد سلمان
نماز—مومن کی معراج (قرآن کی روشنی میں)
گیری طریق ترجم خالد آفتاب
حریت انگلیز قرآن (۱)
حریت انگلیز قرآن (۲)
حریت انگلیز قرآن (۳)
- نومبر ۲۰۰۲ء ص ۳
فروری ۲۰۰۳ء ص ۳
جون ۲۰۰۳ء ص ۳
جنوری ۲۰۰۲ء ص ۲۹
فروری ۲۰۰۳ء ص ۱۰
جولائی ۲۰۰۲ء ص ۲۹
نومبر ۲۰۰۲ء ص ۲۱
سی ۲۰۰۳ء ص ۲۱
جون ۲۰۰۲ء ص ۳۶
جنوری ۲۰۰۲ء ص ۱۸
فروری ۲۰۰۲ء ص ۲۷
مارچ ۲۰۰۲ء ص ۳۷

مطالعہ سیرت

- عبدال قادر، قاضی
معراج انسانیت
عبدالمنان
انسانیت کا نجات دہندہ ﷺ
- اکتوبر ۲۰۰۳ء ص ۲۲
جون ۲۰۰۳ء ص ۲۵

محمد شریف

عبد حاضر میں مطالعہ سیرت کی ضرورت و اہمیت
محمد یوسف جنوبی

مقام رسالت اور اس کے تقاضے

شخصیات

عبد الرشید عراقی

امام عبد اللہ بن مبارکؓ	جنوری ۲۰۰۲ء ص ۵۹
امام عبد الرحمن بن مہدیؓ	فروری ۲۰۰۲ء ص ۵۵
امام اسرائیل بن موسیٰ بصریؓ	مئی ۲۰۰۲ء ص ۱۰۳
امام رجیع بن صیحہ بصریؓ	جون ۲۰۰۲ء ص ۵۵
امام سیّد بن سعید القطانؓ	جولائی ۲۰۰۲ء ص ۵۹
امام ابن جریر القرجیؓ	جنوری ۲۰۰۳ء ص ۵۹
امام عبد اللہ بن وہبؓ	مئی ۲۰۰۳ء ص ۵۵
امام اسماعیل بن علیؓ	جولائی ۲۰۰۳ء ص ۵۵
امام ابن دقیق العیدؓ	اگست ۲۰۰۳ء ص ۵۷
امام لیث بن سعدؓ	ستمبر ۲۰۰۳ء ص ۵۳
مولانا سخاوت علی جونپوریؓ	اکتوبر ۲۰۰۳ء ص ۲۷
عبدالقیوم حافظ	اکتوبر ۲۰۰۳ء ص ۳۹
چوہدری مظفر حسین	اکتوبر ۲۰۰۳ء ص ۲۹
وصی مظہر ندوی	اکتوبر ۲۰۰۳ء ص ۲۵
اقادات شاہ ولی اللہ دہلویؒ ("سعادت" اور "حصول سعادت")	فروری ۲۰۰۳ء ص ۲۵
اقادات شاہ ولی اللہ دہلویؒ (تدبیر عالم)	اپریل ۲۰۰۳ء ص ۱۵

اقبالیات

راحت نیم سوہنروی

علامہ اقبال کی جاگہ مقدس کے لئے تذپب

عاقف سعید، حافظ

اقبال اور دو را ابلیسیت

اپریل ۲۰۰۳ء ص ۶۷

اگست ۲۰۰۳ء ص ۲۱

محمد سعیل قریشی

علامہ اقبال کی حکمت لا والہ

علامہ اقبال کا حیات بخش پیغام: اگر خواہی حیات اندر خطرزی

محمد یوسف جنوبی

علامہ اقبال اور پاکستانی قوم

نغمہ زیدی

علامہ اقبال کی نظر میں عورت کا مقام

توضیحات و تحقیقات

احمد الدین مارہروی

مسلمان یا موسمن

اے انجیک کمالی

۱۱۲ ص ۲۰۰۳ء دسمبر The Origin and Status of Man

خالد نذیر

انسانی اعضاء کی پیوند کاری

حدود آرڈننس ۹۷ء۔ ایک جائزہ

ریاض الحسن نوری

خدا سے مخرف مغربیت ..... (۲)

تاریخ کے بدترین دہشت گرد کون؟ (۱)

تاریخ کے بدترین دہشت گرد کون؟ (۲)

ساجد محمود مسلم

استرای انواع

عبد الغفور عازم

ذات پات کی نفیات اور اسلام (۱)

ذات پات کی نفیات اور اسلام (۲)

محمد اوریس

۶۲ ص ۲۰۰۲ء جون Law Relating to Freedom Movement and Terrorism

محمد موسیٰ بھٹو

فلکر اسلامی کا عظیم سرمایہ (۱)
فلکر اسلامی کا عظیم سرمایہ (۲)
فلکر اسلامی کا عظیم سرمایہ (۳)
فلکر اسلامی کا عظیم سرمایہ (۴)
فلکر اسلامی کا عظیم سرمایہ (۵)

مشیر احمد قادری

بائبل کے اختلافات

نذری احمد ہاشمی

انسانی اعضا کی پیوند کاری

نور احمد شاہ تاز

وحدتی ادیان

تذکیرہ و موعظت

ابراہیم محمد سرین

تمباکو نوشی کی حرمت

انعام اللہ ڈاکٹر

بچوں کی تعلیم و تربیت

طاہرہ بشارت ڈاکٹر

نہہب: انسانی زندگی کی ناگزیر دعوت

فرحت عزیز

وصیت

محمد یونس جنخون

نماز کی عظمت و اہمیت

دعوت و تحریک

انوار الحق

سالانہ روپورٹ شعبہ خط و کتابت کو رسز

ستمبر ۲۰۰۳ء ص ۵۷

جنوری ۲۰۰۳ء ص ۲۹

فروری ۲۰۰۳ء ص ۳۶

اپریل ۲۰۰۳ء ص ۷۲

ستی ۲۰۰۳ء ص ۳۵

جون ۲۰۰۳ء ص ۳۸

فروری ۲۰۰۳ء ص ۳۹

اکتوبر ۲۰۰۲ء ص ۲۸

ستی ۲۰۰۲ء ص ۵۳

اکتوبر ۲۰۰۲ء ص ۳۳

فروری ۲۰۰۲ء ص ۳۶

اگست ۲۰۰۲ء ص ۲۱

ستی ۲۰۰۲ء ص ۷۲

دسمبر ۲۰۰۳ء ص ۲۲

حامد سجاد طاہر

شراب کہن پھر پلا ساقیا! (۱)

شراب کہن پھر پلا ساقیا! (۲)

شراب کہن پھر پلا ساقیا! (۳)

شراب کہن پھر پلا ساقیا! (۴)

محمود عالم میاں

اپریل ۲۰۰۳ء ص ۵۱

مئی ۲۰۰۳ء ص ۳۵

جون ۲۰۰۳ء ص ۳۹

جولائی ۲۰۰۳ء ص ۷۷

سالانہ رپورٹ مرکزی انجمن خدام القرآن لاہور (۲۰۰۱-۰۲)

سالانہ رپورٹ مرکزی انجمن خدام القرآن لاہور (۲۰۰۲-۰۳)

انجمن خدام القرآن جنگ کی سرگرمیاں

اسلامی نظامِ معیشت

اسرارِ احمد، ڈاکٹر

جدید اسلامی ریاست کے اجزاء ترکیبی

جدید اسلامی ریاست میں قومیت کاملہ

اسلام اور سماجی انصاف

پاکستان میں سماجی انصاف کا اولین تقاضا: ایک بیان اور منصقانہ بندوست اراضی

ملکیت زمین

خلافت، ملکیت اور جاگیرداری

اسلام کے دو معاشری نظام

اسلام کا قانونی نظامِ معیشت

سودا اور جوئے کی حرمت کی حکمت

متفرقات

احمد الدین مارہروی

اسلامیات کا یہودی پروفیسر

وقار احمد رضوی

مسلمان اور سائنسی علوم

یوسف سلیم چشتی

اسلام کو حکماء عصر کے تین چیزیں

اگست ۲۰۰۳ء ص ۳۳

اپریل ۲۰۰۳ء ص ۳۳

اکتوبر ۲۰۰۳ء ص ۳۷

تعارف و تبصرہ کتب

محمد یونس جنجو عد پروفیسر

"شوق حرم" (عیق الرحمن صدیقی)

"شیطان اور اس کا دجل و فریب" (پروفیسر بینہ خٹک)

"آشتوں کے بت" (محمد فاروق شیخ)

"میرے حضرت میرے شیخ" (مولانا عبد القوم حقانی)

"حقیقت احوال" (اشفاق الرحمن خان شیر وانی)

"کیا انہیں خدا کا کلام ہیں؟" (ابو بلال ناصر غنی)

"سلام کے احکام و آداب" (محمد توری عالم بن محمد عبدالرشید ندوی)

"تاریخ محمد ﷺ" (ایم ذی قاروہ آئیم اے)

"توحید پر ایمان اور شرک سے بیزاری" (حافظ محمد سلیمان)

"اللہ کے ہاں حرام بندوں کے ہاں آسان" (فضیلۃ الشیخ محمد صالح العجمی)

"سوائخ قائد ملت حضرت مولانا مفتی محمود" (مولانا عبد القوم حقانی)

"مثابی اسلامی ریاست کے خدو خال" (فرقان دانش خان)

"مسائل عیدین" (پروفیسر ڈاکٹر فضل الہی)

"ماہنامہ محدث" اشاعت خاص قائمہ انکاری حدیث

"ماہنامہ الہادی" کراچی۔ حضرت محمد احمد نمبر

"محبت رسول ﷺ" (ابوکلیم مقصود الحسن فیضی)

"شرح شماں ترمذی" جلد اول (مولانا عبد القوم حقانی)

"تذکرہ تابعین" (عبد الرحمن رافت پاشا)

To Regain Paradise Lost" (اشفاق الرحمن خان)

"ریسیرچ جریل" بابت ستمبر ۲۰۰۲ء

"امل کفر کے ساتھ تعلقات..... وقاداری یا بیزاری" (ابوکلیم مقصود الحسن فیضی)

"تذکرہ وسوائخ الحاج مولانا محمد احمد صاحب" (مولانا عبد القوم حقانی)

"جمال یوسف" (مولانا عبد القوم حقانی)

"ISABELLA" (مفتی اقتدار احمد خان، مترجم مظہر علی ادیب)

"روقا دیانتیت کے زریں اصول" (مولانا منظور احمد چھبوٹی)

فروری ۲۰۰۲ء ص ۵۹

فروری ۲۰۰۲ء ص ۶۰

فروری ۲۰۰۲ء ص ۶۱

مارچ ۲۰۰۲ء ص ۶۲

جولائی ۲۰۰۲ء ص ۶۳

جولائی ۲۰۰۲ء ص ۶۴

اکتوبر ۲۰۰۲ء ص ۶۵

اکتوبر ۲۰۰۲ء ص ۶۶

اکتوبر ۲۰۰۲ء ص ۶۷

نومبر ۲۰۰۲ء ص ۶۸

نومبر ۲۰۰۲ء ص ۶۹

جنوری ۲۰۰۳ء ص ۷۰

جنوری ۲۰۰۳ء ص ۷۱

جنوری ۲۰۰۳ء ص ۷۲

جنوری ۲۰۰۳ء ص ۷۳

جنوری ۲۰۰۳ء ص ۷۴

جنوری ۲۰۰۳ء ص ۷۵

اپریل ۲۰۰۳ء ص ۷۶

اپریل ۲۰۰۳ء ص ۷۷

اپریل ۲۰۰۳ء ص ۷۸

اپریل ۲۰۰۳ء ص ۷۹

اپریل ۲۰۰۳ء ص ۸۰

اپریل ۲۰۰۳ء ص ۸۱

اپریل ۲۰۰۳ء ص ۸۲

اپریل ۲۰۰۳ء ص ۸۳

اپریل ۲۰۰۳ء ص ۸۴

جنون ۲۰۰۳ء ص ۸۵

۶۱	ص	جنون ۲۰۰۳ء	”سوذرلوں“ (حیراء عبد الرحمن)
۶۲	ص	جنون ۲۰۰۳ء	”جب پنجاب اسپلی نے زیوہ کا نام چتاب گھر کھا“ (مولانا مظفر احمد چنیوٹی)
۶۳	ص	جولائی ۲۰۰۳ء	”المباحث الاسلامیة“ سماں مجلہ
۶۴	ص	جولائی ۲۰۰۳ء	”اکابر کی شام زندگی“ (مولانا عبدال الدین محمود)
۶۵	ص	جولائی ۲۰۰۳ء	ماہنامہ ”الشرعیۃ“ شمارہ مئی جون ۲۰۰۳ء
۶۶	ص	جولائی ۲۰۰۳ء	”کڑواشہد“ (عنایت اللہ طور)
۶۷	ص	اگست ۲۰۰۳ء	”القرآن الکریم“ (مع ترجیہ و حواشی)
۶۸	ص	اگست ۲۰۰۳ء	”اسلام اور عصر حاضر کے مسائل حل“ (پروفیسر عبد الماجد)
۶۹	ص	ستمبر ۲۰۰۳ء	”منشور قرآن“ اڈکس مضمائن قرآن کریم (عبد الحکیم ملک)
۷۰	ص	ستمبر ۲۰۰۳ء	”نقشہ سیرت خاتم الانبیاء“ (سید تصدق بخاری)
۷۱	ص	ستمبر ۲۰۰۳ء	”آثار صالحی“ (مولانا عبدال القیوم حقانی)
۷۲	ص	اکتوبر ۲۰۰۳ء	”تاریخ و تذکرہ“ خانقاہ سراجیہ نقشبندیہ مجددیہ (محمد نذیر راجھا)
۷۳	ص	اکتوبر ۲۰۰۳ء	ماہنامہ ”تعمیر افکار“ کراچی کا خصوصی شمارہ (بیاد پروفیسر سید محمد سعید)
۷۴	ص	اکتوبر ۲۰۰۳ء	”ایک صحت مندوں کے ساتھ خوبگوار زندگی“ (اشفاق الرحمن خان شیرودی)
۷۵	ص	دسمبر ۲۰۰۳ء	”تفہم الاسلام“ تفسیر سورۃ الفاتحہ (مولوی حافظ محمد اکرم الدین)
۷۶	ص	دسمبر ۲۰۰۳ء	”بزم منور“ (حافظ محمد قاسم)

حرف اول

”حرف اول“ کے عنوان سے عموماً حافظ عاکف سعید صاحب کی ادارتی تحریریں شامل اشاعت ہوتی ہیں۔ ماہ نومبر ۲۰۰۳ء میاہ اگست ۲۰۰۳ء اور ماہ اکتوبر ۲۰۰۳ء کے شماروں میں حافظ خالد محمود خضر کی تحریریں شائع ہوئیں۔

میثاق حکمت قرآن اور ندائے خلافت کے انٹرنیٹ ایڈیشن

تanzeeem.org پر ملاحظہ کریں۔